

Tumačenja prema rednom broju članaka Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike

Članak 2.

Tumačenje broj 1/2 od 20. ožujka 2024.

Kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike utvrđuju se prava i obveze iz rada i po osnovi rada državnih službenika i namještenika zaposlenih u državnim tijelima. Prava i obveze iz rada i po osnovi rada državnih službenika i namještenika zaposlenih u međunarodnim organizacijama nisu regulirana Kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike te stoga ne podliježu tumačenjima Zajedničke komisije.

Ukazujemo na odredbe članka 2. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, sukladno kojima se odredbe tog Ugovora primjenjuju neposredno, a u slučaju da je neko pravo iz radnog odnosa za službenike i namještenike uređeno različitim pravnim aktima povoljnije, primijenit će se to povoljnije pravo.

Članak 7.

Tumačenje broj 1/7 od 9. veljače 2023.

Ukupni radni staž ostvaren u državnoj službi smatra se ukupni radni staž ostvaren u svim državnim tijelima. Iznimno, odredbom članka 7. Kolektivnog ugovora, službenik i namještenik tijela jedinice lokalne ili područne samouprave i službenik iz javne službe koji se po sili zakona preuzima u državno tijelo, odnosno koji se zbog potreba službe, temeljem posebnog propisa o službeničkim odnosima, premješta u državno tijelo na temelju pisanog sporazuma čelnika državnog tijela i tijela jedinice lokalne ili područne samouprave, odnosno javne službe, za ostvarivanje svojih radnih i materijalnih prava, zadržava kontinuitet svog rada odnosno radnog staža kao ukupni staž ostvaren u državnom tijelu, javnoj službi i jedinici lokalne i područne samouprave.

Tumačenje broj 2/7 od 11. rujna 2024.

Promjena radnopravnog statusa odnosi se samo na slučajeve preuzimanja po sili zakona i sporazumnog premještaja zbog potreba službe temeljem posebnog propisa o službeničkim odnosima.

Tumačenje broj 3/7 od 11. prosinca 2025.

U smislu članka 7. stavka 1. i 2. Kolektivnog ugovora, formulacije: „kontinuitet radnog staža“ i „neprekinuti staž u državnoj i javnoj službi“ imaju isto značenje te se prilikom preuzimanja ili premještaja službenika (stavak 1.) ili promjene radno-pravnog statusa službenika (stavak 2.), radi ostvarivanja radnih i materijalnih prava koja su vezana za rad kod istog poslodavca, u oba slučaja zbraja radni staž ostvaren kod prethodnog i novog poslodavca.

Pod promjenom radno-pravnog statusa iz članka 7. stavka 2. Kolektivnog ugovora podrazumijeva se promjena statusa iz državnog službenika u javnog službenika i obrnuto temeljem preuzimanja po sili zakona ili premještaja službenika zbog potreba službe, na temelju propisa koji su bili na snazi u vrijeme premještaja.

Članak 11.

Tumačenje broj 1/11 od 11. lipnja 2024.

Službeniku i namješteniku koji je radio prekovremeno, prema članku 11. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, a sukladno zahtjevu, mora se između dva uzastopna radna dana osigurati pravo na odmor od najmanje 12 sati neprekidno.

Članak 12.

Tumačenje broj 1/12 od 10. studenog 2023.

Službenik, odnosno namještenik ima pravo na tjedni odmor u trajanju od 48 sati neprekidno u svakom pojedinom kalendarskom tjednu.

Tjedni odmor se mora osigurati u kontinuitetu u trajanju od najmanje 48 sati za svaki pojedini kalendarski tjedan u kojem je službenik ili namještenik radio.

Ako je prijeko potrebno da službenik i namještenik radi na dan (dane) tjednog odmora, osigurava mu se korištenje tjednog odmora tijekom sljedećeg tjedna.

Ako službenik i namještenik radi potrebe posla ne može koristiti tjedni odmor ni u narednom tjednu, u dogovoru, odnosno prema odluci neposredno nadređenog službenika i namještenika mora mu se osigurati korištenje tjednog odmora najkasnije u roku od 14 dana.

Članak 14.

Tumačenje broj 1/14 od 5. srpnja 2024.

Ako je u prethodna tri mjeseca službenik i namještenik za dio razdoblja ili za cijelo razdoblje ostvario pravo na naknadu plaće, tada mu se za to vrijeme obračunava naknada plaće u visini kao da je radio u redovnom radnom vremenu i kao takva uračunava u prosjek tromjesečnog razdoblja za utvrđivanje visine naknade plaće.

Članak 16.

Tumačenje broj 1/16 od 28. travnja 2023.

Državni službenik ili namještenik koji se nalazi na bolovanju ima pravo na naknadu plaće samo za dane, odnosno sate za koje bi imao pravo na plaću da radi prema redovnom rasporedu rada. Stoga se državnom službeniku i namješteniku koji radi u turnusima ili smjenama ili mu je rad organiziran na drugačiji način, za vrijeme bolovanja u evidenciju radnog vremena upisuju dani odnosno sati kada je prema redovnom rasporedu rada trebao raditi (subote, nedjelje, blagdane i sl.), a ne vrijeme od ponedjeljka do petka od 8 do 16 sati.

Tumačenje broj 2/16 od 21. svibnja 2025.

Iznimno od Tumačenja broj 1/16 od 28. travnja 2023. godine, za vrijeme dugotrajnog bolovanja, odnosno privremene spriječenosti za rad u trajanju dužem od 42 dana, državnom službeniku koji radi u turnusu u evidenciju radnog vremena upisuju se dani odnosno sati tijekom redovnog radnog tjedna, od ponedjeljka do petka, po 8 sati.

Članak 17.

Tumačenje broj 1/17 od 20. studenog 2025.

Pod neprekidnim radom u smislu članka 17. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, podrazumijeva se neprekidno trajanje službe odnosno radnog odnosa, a ne efektivni rad kod poslodavca. Stoga se u neprekidni rad u smislu toga članka uračunava i vrijeme odsutnosti s rada za koje se isplaćuje naknada plaće.

Slijedom toga, godišnji odmor koji službenica nije iskoristila u kalendarskoj godini u kojoj je stečen zbog korištenja prava na roditeljski i roditeljski dopust, službenica ima pravo iskoristiti po povratku na rad, a najkasnije do 30. lipnja sljedeće kalendarske godine.

Članak 18.

Tumačenje broj 1/18 od 30. studenog 2022.

Pravo na godišnji odmor je pravo koje državni službenik i namještenik ostvaruje u skladu s općim propisom o radu i odredbama Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, kod svog poslodavca i za svaku kalendarsku godinu.

Službenik i namještenik koji se prvi puta zaposlio odnosno ima prekid rada između dva radna odnosa duži od osam dana, stječe pravo na puni godišnji odmor nakon šest mjeseci neprekinutog rada.

Pravo na razmjerni dio godišnjeg odmora službenik odnosno namještenik stječe čim ostvari kontinuitet rada od najmanje mjesec dana, no, navedeno ne znači da godišnji odmor može i koristiti, obzirom da konačnu odluku o rasporedu korištenja donosi poslodavac.

Tumačenje broj 2/18 od 20. studenog 2025.

Državni službenik i namještenik kojem državna služba prestaje zbog odlaska u mirovinu ima pravo na puni godišnji odmor za tu kalendarsku godinu, bez obzira na to kada mu prestaje državna služba.

Članak 19.

Tumačenje broj 1/19 od 15. srpnja 2022.

S obzirom da je u točkama 1., 2. i 3. citiranog podstavka pravo službenika na uvećanje godišnjeg odmora ograničeno za malodobno dijete, a u točki 4. istoga podstavka kojim je utvrđeno pravo na uvećanje godišnjeg odmora za dijete s invaliditetom navedeno ograničenje izostavljeno, službenik (roditelj, posvojitelj ili skrbnik) djeteta s invaliditetom ima pravo na uvećanje godišnjeg odmora, neovisno je li dijete malodobno ili punoljetno.

Tumačenje broj 2/19 od 6. rujna 2022.

Sukladno članku 19. stavku 2. Kolektivnog ugovora, ukupno trajanje godišnjeg odmora određuje se na način da se osnovica za izračun godišnjeg odmora uvećava za zbroj svih dodatnih dana utvrđenih točkama 1. – 5. stavka 1. ovoga članka, s tim da ukupno trajanje godišnjeg odmora ne može iznositi manje od 20 radnih dana niti više od 30 radnih dana u godini, osim u slučaju iz članka 20. ovog Ugovora.

Slijedom navedenog, unutar točke 4. nije moguće zbirno uvećanje osnovice za alineje 1.-4.

Tumačenje broj 3/19 od 28. srpnja 2023.

Službenik ili namještenik koji imenovan skrbnikom osobi djelomično lišenoj poslovnoj sposobnosti ostvaruje pravo iz čl. 19. st. 1. toč. 4. al. 4. Kolektivnog ugovora, bez obzira što nije imenovan jedinim skrbnikom.

Tumačenje broj 4/19 od 15. travnja 2025.

Sukladno članku 19. stavku 1. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, službenik i namještenik ima pravo na uvećanje godišnjeg odmora s obzirom na pojedinačno određena mjerila (uvjete rada, složenost poslova i stupanj stručne spreme, dužinu radnog staža, posebne socijalne uvjete i ostvarene rezultate rada), pri čemu se pojedinačno određena mjerila utvrđuju na dan donošenja odluke o godišnjem odmoru. Ako se koje od pojedinačno određenih mjerila izmijeni do početka korištenja godišnjeg odmora (npr. navršeni radni staž, broj malodobne djece), treba izmijeniti odluku o godišnjem odmoru i uzeti u obzir nove činjenice (mjerila). Ako nije donesena odluka o godišnjem odmoru, pojedinačno određena mjerila utvrđuju se na dan početka korištenja godišnjeg odmora za pojedinu kalendarsku godinu.

Tumačenje broj 5/19 od 25. rujna 2025.

Kod utvrđivanja uvećanja osnovice za izračun godišnjeg odmora s obzirom na složenosti poslova i stupanj stručne spreme iz članka 19. stavka 1. točke 2. Kolektivnog ugovora,

- rukovodećim državnim službenicima smatraju se državni službenici raspoređeni na položaje I., II. i III. vrste
- višim državnim službenicima smatraju se službenici raspoređeni na radna mjesta I. vrste
- nižim državnim službenicima smatraju se službenici raspoređeni na radna mjesta II. i III. vrste
- namještenicima sa SSS smatraju se namještenici raspoređeni na radna mjesta namještenika III. vrste
- namještenicima s NSS smatraju se namještenici raspoređeni na radna mjesta namještenika IV. vrste.

Tumačenje broj 6/19 od 27. veljače 2026.

U smislu članka 19. stavka 1. točke 4. alineje 5. Kolektivnog ugovora, državni službenik smatra se osobom s invaliditetom ako je upisan u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom koji vodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Navedeni službenik nema pravo na istovremeno uvećanje osnovice za izračun godišnjeg odmora iz članka 19. stavka 1. točke 4. alineja 5. i 6. Kolektivnog ugovora.

Članak 20.

Tumačenje broj 1/20 od 30. travnja 2024.

Odredba članka 20. st. 2. Kolektivnog ugovora za državne službenike zaštitne je naravi te se njome određuje koji su to poslovi s posebnim odnosno otežanim uvjetima rada upravo radi ostvarivanja broja dana godišnjeg odmora državnih službenika i namještenika koji rade na tim poslovima. Broj dana godišnjeg odmora određuje se sukladno mjerilima propisanim člankom 19. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, iz kojeg također proizlazi kako više od 30 dana godišnjeg odmora u jednoj kalendarskoj godini mogu imati državni službenici iz članka 20. toga Ugovora.

Tumačenje broj 2/20 od 21. veljače 2025.

Prema članku 13. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, državni službenik i namještenik ima za svaku kalendarsku godinu pravo na plaćeni godišnji odmor u najkraćem trajanju propisanom općim propisom o radu.

Sukladno članku 77. Zakona o radu, između ostalog, radnik koji radi na poslovima na kojima, uz primjenu mjera zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, nije moguće zaštititi radnika od štetnih utjecaja, ima za svaku kalendarsku godinu pravo na godišnji odmor u trajanju od najmanje pet tjedana.

Osnovica za izračun godišnjeg odmora, uvećava se prema pojedinačno određenim mjerilima iz članka 19. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

Sukladno odredbi članka 20. stavka 1. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, između ostalog, državni službenik i namještenik koji radi na poslovima na kojima ni uz primjenu mjera zaštite na radu nije moguće otkloniti štetne utjecaje, ima pravo na najmanje 30 radnih dana godišnjeg odmora, ako taj broj dana nije ostvario na temelju mjerila iz odredbe članka 19. tog Ugovora.

Sukladno članku 20. stavku 2. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, poslovi na kojima ni uz primjenu mjera zaštite na radu nije moguće otkloniti štetne utjecaje te poslovi s posebnim ili otežanim uvjetima rada su poslovi koji su bili propisani kao poslovi s posebnim odnosno otežanim uvjetima rada u državnoj službi do stupanja na snagu Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama.

Tumačenje broj 3/20 od 25. rujna 2025.

U smislu članka 20. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, pod donatorom (darivateljem) organa koji ostvaruje pravo na najmanje 30 dana godišnjeg odmora smatra se državni službenik ili namještenik koji je, sukladno članku 4. stavku 1. Zakona o presađivanju ljudskih organa u svrhu liječenja („Narodne novine“, broj 144/12.), darivatelj jednog ili nekoliko organa za vrijeme života.

Davatelji koštane srži i/ili matičnih stanica ne smatraju se darivateljima organa.

Članak 21.

Tumačenje broj 1/21 od 28. travnja 2023.

Pravo na godišnji odmor u dijelu koji nije uređen odredbama Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, državni službenici i namještenici ostvaruju u skladu s općim propisom o radu.

Tako, prema odredbama Zakona o radu, o rasporedu korištenja godišnjeg odmora odlučuje poslodavac, uzimajući u obzir potrebe organizacije posla i želje državnih službenika, te mogućnosti za odmor raspoložive državnim službenicima. Međutim, konačnu odluku o rasporedu korištenja donosi poslodavac.

Svaki državni službenik i namještenik koji smatra da je prema njemu izvršeno neželjeno ponašanje iz članka 72. i 73. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike može se obratiti nadređenom državnom službeniku, sindikalnom povjereniku ili ovlaštenoj osobi od poslodavca za primanje i rješavanje pritužbi vezanih za zaštitu dostojanstva (povjerljivom savjetniku), kako bi se proveo postupak zaštite dostojanstva.

Članak 23.

Tumačenje broj 1/23 od 15. srpnja 2022.

Uzimajući u obzir da je Zakonom omogućeno prenošenje godišnjeg odmora samo iz jedne kalendarske godine u drugu, godišnji odmor, odnosno dio godišnjeg odmora kojeg službenik i namještenik zbog korištenja prava na roditeljski, roditeljski i posvojiteljski dopust te dopust radi skrbi i njege djeteta s težim smetnjama u razvoju nije mogao iskoristiti ili njegovo korištenje poslodavac nije omogućio do 30. lipnja sljedeće kalendarske godine, ima pravo iskoristiti do kraja kalendarske godine u kojoj se vratio na rad.

Tumačenje broj 2/23 od 28. srpnja 2023.

Godišnji odmor, odnosno dio godišnjeg odmora kojeg službenik i namještenik zbog korištenja prava na roditeljski, roditeljski i posvojiteljski dopust te dopust radi skrbi i njege djeteta s težim smetnjama u razvoju nije mogao iskoristiti ili njegovo korištenje poslodavac nije omogućio do 30. lipnja sljedeće kalendarske godine, ima pravo iskoristiti do kraja kalendarske godine u kojoj se vratio na rad.

Tumačenje broj 3/23 od 10. studenog 2023.

Člankom 23. stavkom 1. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike propisano je opće pravilo o prenošenju neiskorištenog godišnjeg odmora, odnosno dijela godišnjeg odmora zbog bolesti, korištenja prava na roditeljski, roditeljski i posvojiteljski dopust, te dopust radi skrbi i njege djeteta s težim smetnjama u razvoju. Takav godišnji odmor službenik ili namještenik ima pravo iskoristiti po povratku na rad, a najkasnije do 30. lipnja sljedeće kalendarske godine.

Iznimku od opisanog općeg pravila predstavlja stavak 2. istog članka Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, koji omogućuje prenošenje godišnjeg odmora do kraja kalendarske godine u kojoj se službenik odnosno namještenik vratio na rad, i to isključivo u situaciji korištenja prava na roditeljski, roditeljski i posvojiteljski dopust te dopust radi skrbi i njege djeteta s težim smetnjama u razvoju, kada službenik i namještenik zbog korištenja jednog od navedenih prava, nije mogao iskoristiti ili njegovo korištenje poslodavac nije omogućio do 30. lipnja sljedeće kalendarske godine.

Uzimajući u obzir navedeno, prenošenje godišnjeg odmora u slučaju bolovanja, moguće je samo po povratku na rad, i to najkasnije do 30. lipnja sljedeće kalendarske godine.

Članak 25.

Tumačenje broj 1/25 od 15. travnja 2025.

Svim državnim službenicima i namještenicima neovisno o rasporedu radnog vremena, godišnji odmor treba računati u trajanju od 8 sati dnevno od ponedjeljka do petka, ne računajući subote, nedjelje i neradne dane utvrđene zakonom. Međutim, službeniku i namješteniku koji radi u turnusu ili smjenama i na svoj zahtjev koristi 1 dan godišnjeg odmora, uključujući i subotu, nedjelju ili neradni dan utvrđen zakonom, kada bi inače radio po rasporedu svog radnog vremena, tada mu kao dan godišnjeg odmora treba računati sate koje je prema redovnom rasporedu radnog vremena trebao raditi.

Članak 28.

Tumačenje broj 1/28 od 22. rujna 2022.

Sukladno članku 28. stavku 1. alineji 4. Kolektivnog ugovora, pravo na plaćeni dopust u trajanju od 2 radna dana službenik i namještenik ima samo u slučaju smrti ostalih krvnih srodnika

zaključno s četvrtim (IV.) stupnjem srodstva, odnosno tazbinskih srodnika zaključno s drugim (II.) stupnjem srodstva.

U ostale krvne srodnike zaključno s četvrtim stupnjem srodstva spadaju u pravoj liniji djed i baka, pradjed i prabaka, šukundjed i šukunbaka, unuk i unuka, praunuk i praunuka, šukununuk i šukununuka te u pobočnoj liniji brat i sestra, nećak i nećakinja, stric, ujak, teta i njihova djeca. U smislu navedene odredbe u tazbinske srodnike zaključno s drugim stupnjem spadaju roditelji bračnog druga, brat i sestra bračnog druga te djed i baka bračnog druga. Slijedom navedenog, u slučaju smrti ostalih članova obitelji, a koji ne ulaze u krug krvnih, odnosno tazbinskih srodnika, državni službenik i namještenik ne ostvaruje pravo na plaćeni dopust.

Tumačenje broj 2/28 od 30. studenog 2022.

Državni službenik i namještenik ima pravo na plaćeni dopust u slučaju teške bolesti supružnika, djeteta ili roditelja od 3 radna dana u jednoj kalendarskoj godini. U slučaju kronične teške bolesti navedeno pravo može se koristiti u svakoj kalendarskoj godini za koju ispunjava uvjete.

Tumačenje broj 3/28 od 23. veljače 2023.

Sukladno odredbi članka 28. stavku 1. alineji 10. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, službenik ostvaruje pravo na plaćeni dopust u trajanju od 2 radna dana (za sindikalne susrete).

Sukladno odredbama čl. 28. st. 7. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, službeniku i namješteniku se dan plaćenog dopusta evidentira prema broju sati koji je taj radni dan trebao raditi prema rasporedu radnog vremena.

Pojašnjenje uz Tumačenje broj 3/28 od 23. veljače 2023.:

Službenik i namještenik koji je radio u turnusima te je trebao npr. 15. rujna raditi dnevnu smjenu od 12 sati, a naredni turnus sa 16. rujna na 17. rujna u trajanju od 12 sati, ukoliko ostvaruje pravo na plaćeni dopust iz čl. 28. u trajanju od 2 dana evidentiraju se sati koje je trebao raditi tj. 12 sati 15. rujna i 12 sati sa 16. rujna na 17. rujna.

Tumačenje broj 4/28 od 28. travnja 2023.

Selidba u istom mjestu stanovanja podrazumijeva promjenu adrese stanovanja (preseljenje) u istom mjestu prebivališta, odnosno boravišta, a selidba u drugo mjesto stanovanja podrazumijeva preseljenje u drugo mjesto prebivališta/boravišta, pri čemu isto mjesto podrazumijeva preseljenje na području istog grada odnosno općine, sukladno Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

Tumačenje broj 5/28 od 28. travnja 2023.

Službeniku i namješteniku se dan plaćenog dopusta evidentira prema broju sati koji je taj dan trebao raditi prema rasporedu radnog vremena. Pri tome se pod danom smatra radni dan službenika, a ne kalendarski dan, tako da može doći i do situacija da se radni dan proteže na dva kalendarska dana (kao i u ovom slučaju, od 20-08 sati je jedan radni dan).

Tumačenje broj 6/28 od 28. srpnja 2023.

Sukladno članku 28. stavak 1. alineja 11. Kolektivnog ugovora službenik ili namještenik ima pravo na dopust uz naknadu plaće u slučaju elementarne nepogode koja ga je neposredno zadesila u trajanju od 5 radnih dana. Pod elementarnom nepogodom koja je neposredno zadesila službenika i namještenika podrazumijeva se elementarna nepogoda u smislu Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda koja je prouzročila štetu na imovini službenika i namještenike koju treba sanirati. U slučaju da službenik ili namještenik zbog više

sile, a koja nije elementarna nepogoda, ne može na vrijeme doći na posao, neće moći ostvariti pravo na plaćeni dopust, ali će ostvariti pravo na naknadu plaće prema općem propisu o radu.

Tumačenje broj 7/28 od 10. studenog 2023.

Pravo na korištenje plaćenog dopusta vezuje se uz konkretnu osnovu temeljem koje se isto ostvaruje. Prema tome, u slučajevima propisanim čl. 28. st. 1. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, državni službenik ili namještenik može koristiti plaćeni dopust isključivo u vrijeme nastupa okolnosti na osnovi kojih ima pravo na plaćeni dopust, osim u slučaju dobrovoljnog davanja krvi.

Tumačenje broj 8/28 od 23. siječnja 2024.

Plaćeni dopust službenik i namještenik koristi u vrijeme ili neposredno nakon nastanka događaja zbog kojeg ostvaruje pravo na njegovo korištenje.

Tumačenje broj 9/28 od 11. lipnja 2024.

Državni službenik i namještenik ima pravo na dva dana plaćenog dopusta za svako darivanje krvi tijekom jedne kalendarske godine.

Plaćeni dopust koristi se u trenutku nastanka događaja odnosno neposredno nakon nastanka događaja za kojeg se plaćeni dopust odobrava, a u slučaju nemogućnosti korištenja plaćenog dopusta neposredno nakon darivanja krvi, državni službenik i namještenik će plaćeni dopust s te osnove koristiti prema dogovoru s poslodavcem. Pravo na plaćeni dopust s osnove darivanja krvi koristi se u pravilu na dan darivanja ili neposredno nakon darivanja.

Ako poslodavac ne omogući državnom službeniku i namješteniku korištenje plaćenog dopusta s osnova darivanja krvi neposredno nakon darivanja, državni službenik i namještenik će plaćeni dopust s te osnove koristiti prema dogovoru s poslodavcem. Ako je poslodavac omogućio državnom službeniku i namješteniku korištenje plaćenog dopusta s osnova darivanja krvi neposredno nakon darivanja, državni službenik i namještenik plaćeni dopust s te osnove može koristiti isključivo u te dane.

Tumačenje broj 10/28 od 5. srpnja 2024.

Pravo na plaćeni dopust iz članka 28. stavka 1. točke 4. Kolektivnog ugovora odnosi se i na slučajeve koji uključuju izvanbračne drugove, ako su izvanbračni drugovi sukladno Obiteljskom zakonu priznati i izjednačeni kao bračni drugovi u kontekstu prava i obveza državnih službenika i namještenika.

Tumačenje broj 11/28 od 21. svibnja 2025.

Kod određivanja plaćenog dopusta, pod radnim danima u smislu članka 28. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike smatraju se dani kada je državni službenik trebao raditi prema njegovom rasporedu radnog vremena.

U skladu s člankom 28. stavkom 7. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, plaćeni dopust evidentira se prema broju sati koje je taj dan / te dane državni službenik trebao raditi prema njegovom rasporedu radnog vremena.

Tumačenje broj 12/28 od 21. svibnja 2025.

Službenik i namještenik ima pravo na plaćeni dopust u jednoj kalendarskoj godini zbog teške bolesti supružnika, djeteta ili roditelja u trajanju od tri radna dana i to po tri dana zbog teške bolesti svake od osoba navedenih u članku 28. stavku 1. alineji 8. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

Tumačenje broj 13/28 od 6. studenog 2025.

Državni službenik i namještenik ima pravo na plaćeni dopust u slučaju teške bolesti supružnika, djeteta ili roditelja od 3 radna dana u jednoj kalendarskoj godini. Smisao je odredbe članka 28. st. 1. podstavka 8. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, kojim se propisuje pravo na plaćeni dopust državnog službenika i namještenika u slučaju teške bolesti supružnika, djeteta ili roditelja, pojačana briga i skrb koja im je potrebna.

Pojam teške bolesti nije definiran niti jednim propisom i nije ga moguće vezati uz pojedinu dijagnozu već uz individualno stanje pacijenta i pojedinu fazu bolesti. Pravo na plaćeni dopust u slučaju teške bolesti supružnika, djeteta ili roditelja odobrava čelnik državnog tijela, uvažavajući sve okolnosti slučaja. Bolest pri tome ne mora biti nužno vezana za kronična teška oboljenja za koje postoji dokumentacija o težem oboljenju (karcinom, invaliditet ili sl.), nego se odnosi i na slučajeve operativnih zahvata nakon kojih je potrebna njega supružnika, djeteta ili roditelja.

Službenik i namještenik ima pravo na plaćeni dopust do 3 dana tijekom jedne kalendarske godine kada je, zbog osobito važnog i hitnog obiteljskog razloga uzrokovanog bolešću ili nesretnim slučajem, njegova trenutna nazočnost prijeko potrebna – ukupno 3 radna dana tijekom jedne kalendarske godine.

Komisija nije u mogućnosti precizno definirati što se smatra „osobito važnim i hitnim obiteljskim razlogom uzrokovan bolešću ili nesretnim slučajem“, nego to treba procijeniti čelnik tijela uvažavajući sve okolnosti pojedinog slučaja. Međutim, s obzirom na činjenicu da se u stavku naglašava osobita važnost i hitnost, Komisija smatra da odlazak na prethodno dogovorenu operaciju ne predstavlja okolnost koja bi uključivala nužni uvjet hitnosti za priznavanje ovog prava.

Ukoliko su ispunjeni uvjeti za korištenje prava predviđenih člankom 28. stavkom 1. podstavcima 8. i 11. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, nema zapreke da se plaćeni dopust koristi u kontinuitetu (do 3 + 3 dana).

Tumačenje broj 14/28 od 6. studenog 2025.

Članom obitelji, u smislu članka 28. stavka 1. podstavka 12. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, smatraju se supružnik, srodnici po krvi u pravoj liniji i njihovi supružnici, braća i sestre, pastorčad i posvojenici, djeca povjerena na čuvanje i odgoj ili djeca na skrbi izvan vlastite obitelji, očuh i maćeha, posvojitelj i osoba koju je radnik dužan po zakonu uzdržavati te osoba koja s radnikom živi u izvanbračnoj zajednici, u životnom partnerstvu ili neformalnom životnom partnerstvu.

Članak 29.

Tumačenje broj 1/29 od 23. veljače 2023.

Tjedan dana je razdoblje od 7 kalendarskih dana, pri čemu će broj radnih dana u tom razdoblju ovisiti o rasporedu rada pojedinog službenika i namještenika koje je prema rasporedu svog radnog vremena trebao raditi.

Tumačenje broj 2/29 od 23. siječnja 2024.

Pravo na plaćeni dopust za pripremu polaganja državnog ispita može se koristiti samo jedanput tijekom službe.

Članak 30.

Tumačenje broj 1/30 od 11. lipnja 2024.

Službenik ili namještenik ima pravo na plaćeni dopust iz članka 30. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike za svaki ispit po predmetu, pri čemu dane plaćenog dopusta može koristiti samo jedanput za pojedini predmet tijekom studija, bez obzira na broj izlazaka na ispit iz jedinog predmeta.

Tumačenje broj 2/30 od 25. listopada 2024.

U slučaju da državni službenik ili namještenik u istom danu polaže ispite iz dva predmeta, za svaki predmet mu pripada jedan dan plaćenog dopusta, odnosno ukupno dva dana plaćenog dopusta u tom slučaju.

Tumačenje broj 3/30 od 6. studenog 2025.

Sukladno članku 30. stavku 1. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, službenik i namještenik ima pravo na plaćeni dopust za svaki ispit po predmetu u trajanju od 2 dana (ako je upućen od strane poslodavca) ili 1 dan (za vlastite potrebe).

Navedeni plaćeni dopust nije namijenjen za pripremu ispita, već se koristi u vrijeme polaganja ispita.

Članak 35.

Tumačenje broj 1/35 od 26. listopada 2022.

Da bi se radilo o radnom stažu u smislu prava na uvećanje plaće iz članka 35. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike ugovora, trebaju biti ispunjena dva uvjeta:

1. da se radi o primicima temeljem rada za koji su plaćeni doprinosi i
2. da se to razdoblje prema propisima mirovinskog osiguranja računa u staž osiguranja, neovisno da li se radi o radu kod poslodavca ili o samostalnom radu.

Prema navedenom, svi ostali primitci, pa i primitci ostvareni od drugog dohotka, bez obzira što je na takav primitak plaćen obvezni doprinos po osnovi primitka od drugog dohotka, ne smatra se radnim stažem u smislu članka 35. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

Radni staž ostvaren u inozemstvu računa se u radni staž za uvećanje plaće od 0,5% pod uvjetom da se isti računa u Republici Hrvatskoj u staž osiguranja za mirovinu, odnosno ako je tako regulirano međunarodnim ugovorima (sporazumima) Republike Hrvatske i pojedinih drugih država ili se radi o stažu u zemljama Europske unije nakon 1. srpnja 2013. godine, pri čemu se za uvećanje plaće od 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža svim državnim službenicima i namještenicima računa ukupni radni staž koji je službenici i namještenici ostvarili.

Tumačenje broj 2/35 od 30. studenoga 2022.

Budući da osobe na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa nisu zasnovale radni odnos, te se na njih prema općem propisu o radu ne primjenjuju odredbe o plaći i naknadi plaće, vrijeme provedeno na stručnom osposobljavanju ne uračunava se u ukupni radni staž za uvećanje plaće od 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža. Da bi se radilo o radnom stažu u smislu prava na uvećanje plaće iz članka 35. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, trebaju biti ispunjena dva uvjeta: 1. da se radi o primicima temeljem rada za koji su plaćeni doprinosi i 2. da se to razdoblje prema propisima mirovinskog osiguranja računa u staž osiguranja, neovisno da li se radi o radu kod poslodavca ili o samostalnom radu.

Prema navedenom, svi ostali primitci, pa i primitci ostvareni od drugog dohotka, ne smatraju se radnim stažem u smislu članka 35. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

Tumačenje broj 3/35 od 30. studenog 2022.

Poljoprivredni staž za koji su plaćeni doprinosi računa se u radni staž koji je osnova za uvećanje plaće u smislu članka 35. stavka 2. Kolektivnog ugovora.

Tumačenje broj 4/35 od 30. travnja 2024.

Sukladno Zakonu o plaćama u državnoj službi i javnim službama („Narodne novine“, br. 155/23), radni staž je vrijeme rada koje se prema propisima mirovinskog osiguranja računa u staž osiguranja i za koje su plaćeni doprinosi u Republici Hrvatskoj, a koje je provedeno u obavljanju samostalne djelatnosti.

Tumačenje broj 5/35 od 29. studenog 2024.

U pogledu prava iz Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike koja su vezana uz trajanje radnog staža ili neprekidni rad u državnoj službi, uračunava se efektivni radni staž ili efektivno trajanje državne službe. Uvećanje radnog staža po osnovi posebnih propisa ne utječe na duljinu stvarnog rada u državnoj službi ili stvarno ostvarenog radnog staža bez uvećanja (npr. za ostvarivanje prava na dodatak za radni staž od 0,5%).

Tumačenje broj 6/35 od 29. studenog 2024.

Ukoliko se po posebnom propisu vrijeme boravka u inozemstvu za vrijeme trajanja diplomatskog mandata bračnog druga državnog službenika i namještenika računa kao stvarno ostvareni radni staž, tada se ono također može smatrati radnim stažem u pogledu ostvarivanja prava iz pojedinih odredbi Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

Članak 35.a

Tumačenje broj 1/35.a od 30. travnja 2024.

Sukladno odredbama članka 35.a Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, koje su u skladu s člankom 18. stavkom 2. Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama („Narodne novine“, br. 155/23), službeniku i namješteniku se za rad u nepunom radnom vremenu radni staž računa kao da je radio u punom radnom vremenu.

Članak 38.

Tumačenje broj 1/38 od 6. rujna 2022.

Dodaci iz članka 38. stavka 8. Kolektivnog ugovora međusobno se isključuju, odnosno ne mogu se kumulirati u slučaju da službenik ima znanstveni stupanj magistra znanosti i/ili doktora znanosti i završen poslijediplomski specijalistički studij. U navedenom slučaju, službenik ostvaruje pravo na uvećanje osnovne plaće samo po jednoj osnovi i to onoj koja je povoljnija za službenika.

Tumačenje broj 2/38 od 22. rujna 2022.

Službenik ili namještenik ima pravo na korištenje tjednog odmora iz članka 12. Kolektivnog ugovora, neovisno o tome da li je radio prekovremeno u dane tjednog odmora te ostvario pravo

na uvećanje osnovne plaće za prekovremeni rad ili pravo na korištenje slobodnih dana (prema izračunu iz članka 38. stavka 18. Kolektivnog ugovora).

Tumačenje broj 3/38 od 30. studenog 2022.

Službenik stječe pravo na uvećanje osnovne plaće za 5% isključivo završetkom poslijediplomskih sveučilišnih studija koje na poslijediplomskoj razini mogu izvoditi samo sveučilišta i njihove sastavnice (fakulteti, akademije). Vezano za poslijediplomski stručni studij, službenik ima pravo na uvećanje osnovne plaće za 5 % ukoliko je završio poslijediplomski stručni studij koji se izvodio na sveučilištu (tzv. predbolonjski studiji) prema propisima koji su vrijedili do stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14. 60/15 i 131/17) te koji je izjednačen s akademskim nazivom sveučilišni specijalist – univ.spec.

Tumačenje broj 4/38 od 9. veljače 2023.

Člankom 114. Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (NN 119/22) mijenjaju se nazivi, a ne razina obrazovanja ili znanstvenog stupnja dosadašnjih sveučilišnih magistra i stručnih specijalista. Pravo na dodatak od 5% iz članka 38. stavak 8. alineja 1. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike ostvaruju osobe koje su završile poslijediplomski studij, a ne diplomski studij, i stekle naziv univ. spec.

Tumačenje broj 5/38 od 23. veljače 2023.

Prekovremenim radom, kad je rad službenika i namještenika organiziran u radnom tjednu od ponedjeljka do petka po osam sati, smatra se svaki sat izvan njegovog radnog vremena od 8 sati dnevno, neovisno je li službenik radio prije ili poslije radnog vremena utvrđenog pravilnikom o unutarnjem redu, ako su ispunjeni i ostali uvjeti prema kojima raniji dolazak odnosno duži ostanak predstavlja prekovremeni rad.

Tumačenje broj 6/38 od 23. veljače 2023.

Radno vrijeme organizirano na način da se ponedjeljkom, srijedom, četvrtkom i petkom radi od 07:00-15:00 sati, dok se utorkom radi od 09:00-17:00 sati ne smatra se radom organiziranim na drugačiji način. U ovom slučaju se radi o uredovnom radnom vremenu pri čemu je početak radnog vremena u jednom danu pomaknut.

Tumačenje broj 7/38 od 28. srpnja 2023.

Policijskim službenicima koji rade od ponedjeljka do petka po 8 sati, a iznimno budu raspoređeni na rad u dane vikenda, za navedeni angažman pripada pravo na dodatak za prekovremeni rad za sve sate ostvarene tijekom vikenda tj. njihovih neradnih dana.

Međutim, ukoliko policijski službenici u svom radu češće tj. ne samo iznimno prema rasporedu obavljaju poslove, ne samo od ponedjeljka do petka, nego i subotom i nedjeljom, tada im je rad organiziran na drugačiji način te se za svaki tjedan rad na drugačiji način obračunava sukladno tjednom fondu sati od 40 sati tjedno i svim ostalim pravilima o određivanju i računanju radnog vremena, tj. sav rad proveden na takav način se smatra radom na drugačiji način te se i na sve sate u tom tjednu u kojem se radi na drugačiji način, obračunava dodatak za rad na drugačiji način. Ujedno, svaki rad dulji od predviđene smjene za taj radni dan, kao i svaki rad dulji od 40 sati tjedno se smatra prekovremenim.

Tumačenje broj 8/38 od 10. studenog 2023.

Sukladno čl. 38. st. 8. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, osnovna plaća državnog službenika uvećat će se za 5% ako ima završen sveučilišni specijalistički studij (spec. i univ. spec. – razina VII.2. Hrvatskog klasifikacijskog okvira ili završen poslijediplomski stručni studij koji se izvodi na sveučilištu – kratica mr. uz naznaku struke – predbolonjski studiji), 8 % ako službenik i namještenik ima znanstveni stupanj magistra znanosti, odnosno za 15 % ako službenik i namještenik ima znanstveni stupanj doktora znanosti, neovisno o tome je li poslijediplomski specijalistički studij, magisterij, odnosno doktorat znanosti u funkciji radnog mjesta ili nije.

Slijedom navedenog, u konkretnom slučaju, državni službenik koji ima završen stručni poslijediplomski studij iz područja društvenih znanosti i priznat mu je stručni naziv magistar diplomacije ostvaruje pravo na uvećanje osnovne plaće za 5%.

Tumačenje broj 9/38 od 10. studenog 2023.

Vozač koji je upućen na put iz Splita u Zagreb, na kojem provede vrijeme od 06.00 – 19.00 sati određenog dana, ostvaruje pravo na prekovremeni rad za sate izvan njegovog redovnog radnog vremena.

Tumačenje broj 10/38 od 23. siječnja 2024.

Pasivnim dežurstvom smatra se obveza službenika i namještenika da bude dostupan na uobičajenom mjestu prebivališta/boravišta ili rada u vremenu kojemu odredi poslodavac. Za navedeno vrijeme, službenik i namještenik ostvaruje pravo na naknade iz članka 38. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike. Ukoliko službeniku nije izdan pisani nalog za pasivno dežurstvo, isti nema prije navedene obveze, a samim time i pravo na naknade iz članka 38. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, a sam dolazak na posao temeljem poziva ne utječe na navedeno pravo.

Tumačenje broj 11/38 od 20. ožujka 2024.

Odredbama Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike nije ograničeno za koje se poslove može uvesti potreba za pasivno dežurstvo. O tome odlučuje poslodavac, sukladno svojim potrebama.

Vrijeme provedeno na pasivnom dežurstvu ne smatra se vremenom provedenim na radu. Stoga će se dnevni odmor takvom službeniku odrediti u odnosu na njegovo redovito radno vrijeme, pritom ne uračunavajući u radno vrijeme razdoblje provedeno na pasivnom dežurstvu.

Međutim, ukoliko bi se službenik odazvao pozivu poslodavca i obavio poslove, navedeno se smatra radnim vremenom te će poslodavac morati voditi računa da mu osigura minimalni dnevni odmor nakon obavljenog rada po pozivu.

Tumačenje broj 12/38 od 20. ožujka 2024. (u vezi članaka 8., 48. i 49. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike)

Državni službenici koji provode edukaciju, ukoliko navedeno provode na mjestu izvan mjesta njihova stanovanja i mjesta rada, ostvaruju pravo na terenski dodatak, a samim time ukoliko njihov rad traje dulje od redovitog radnog vremena, ostvaruju pravo na prekovremeni rad. S druge strane, službenici koji prisustvuju edukaciji kao polaznici, ukoliko prisustvuju edukaciji izvan mjesta njihova stanovanja i mjesta rada, ostvaruju pravo na dnevnicu, a samim time, neovisno o vremenu trajanja edukacije, ne ostvaruju pravo na prekovremeni rad.

Vrijeme provedeno na edukaciji evidentira se tim službenicima kao redovni rad, sukladno njihovom utvrđenom radnom vremenu.

Tumačenje broj 13/38 od 20. ožujka 2024.

Rad službenika koji traje 12 sati dnevno ima obilježje rada u turnusu ako se rad obavlja u ciklusima 12-24-12-48, dok se radom u smjenama smatra svakodnevni redovni rad službenika i namještenika prema utvrđenom radnom vremenu poslodavca koji službenik i namještenik obavlja naizmjenično tijekom tjedna ili mjeseca u prijedpodnevnom (I. smjena), poslijepodnevnom (II. smjena) ili noćnom (III. smjena) dijelu dana.

Za ispunjenje obilježja smjenskoga rada nije nužno da službenik tijekom mjeseca radi u sve tri smjene niti je bitan sat početka i završetka radnog vremena u pojedinoj smjeni. Dovoljno je da je službenik radio naizmjenično tijekom tjedna ili mjeseca najmanje u dvije različite smjene.

Iako ova Komisija ne ulazi u pravilu u razmatranje konkretnih slučajeva primjene pojedinih odredbi, iz priloženog rasporeda, ukoliko je vjerodostojan, Komisija zaključuje da se u tom slučaju radi o smjenskom radu.

U radu organiziranom na drugačiji način mogu raditi jedino policijski službenici koji rade na poslovima osiguranja sigurnosti ljudi i imovine te se takav način rada može samo njima odrediti.

Tumačenje broj 14/38 od 30. travnja 2024.

Ukoliko službenik odnosno namještenik za vrijeme službenog puta obavlja poslove koji sukladno pravilniku o unutarnjem redu ili nalogu rukovoditelja odgovaraju poslovima vozača ili vozača-pratitelja, tada mu se cjelokupno vrijeme provedeno na putu uračunava u radno vrijeme.

Takav službenik ostvaruje pravo na prekovremeni rad za sate odrađene izvan njegovog redovnog radnog vremena.

Tumačenje broj 15/38 od 30. travnja 2024.

Odredba članka 38. stavka 1. točke 10. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike o dodatku za rad organiziran na drukčiji način, odnosi se isključivo na policijske službenike koji rade na poslovima osiguranja sigurnosti ljudi i imovine.

Nadalje, ukoliko policijski službenici koji rade na poslovima osiguranja sigurnosti ljudi i imovine, rade u redovnom radnom vremenu, te je zbog potrebe službe unaprijed utvrđeno da će jedan dan u tjednu početak radnog vremena biti različit od uobičajenog, dok je samo trajanje smjene isto, u navedenom slučaju se ne radi o radu na drukčiji način, već o uredovnom radnom vremenu, pri čemu je početak radnog vremena u jednom danu pomaknut. Sukladno članku 38. stavku 5. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, dodaci iz 38. stavka 1. toga Ugovora se međusobno ne isključuju, osim dodataka za rad u turnusu i rad u drugoj smjeni.

Tumačenje broj 16/38 od 11. lipnja 2024.

U slučaju rada organiziranog na drugačiji način kada državni blagdan ili neradni dan pada na jedan od dana od ponedjeljka do petka, primjenjuje se tjedni fond radnih sati, sukladno tjednom radnom vremenu iz članka 8. st. 2. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, za radne dane od ponedjeljka do petka, pomnoženo s 8 sati.

Tumačenje broj 17/38 od 11. lipnja 2024.

Službenik i namještenik može ostvariti pravo na prekovremeni rad isključivo ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavaka 16., 17. i 18. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

Prvenstveno pravo službenika ili namještenika je pravo na povećanu plaće za ostvarene sate prekovremenog rada, međutim ukoliko na to pristane, umjesto isplate povećane plaće, službenik

ili namještenik može koristiti jedan ili više slobodnih radnih dana prema ostvarenim satima prekovremenog rada.

Tumačenje broj 18/38 od 25. listopada 2024.

Pravo na dodatak za završen studij na poslijediplomskoj razini u visini od 5% iz članka 38. stavka 6. Kolektivnog ugovora imaju svi državni službenici i namještenici, uključujući i vježbenici, ako imaju završen sveučilišni specijalistički studij (spec. i univ. spec. - razina VII.2. Hrvatskog klasifikacijskog okvira ili završen poslijediplomski stručni studij koji se izvodi na sveučilištu - kratica mr. uz naznaku struke - predbolonjski studiji).

Tumačenje broj 19/38 od 29. studenog 2024.

Odredba članka 38. stavka 21. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike odnosi se isključivo na uvećanje osnovne plaće po osnovi prekovremenog rada, dok se ostali dodaci na osnovnu plaću iz članka 38. stavka 1. toga Ugovora (primjerice, dodatak za rad noću, dodatak za rad subotom/nedjeljom i drugo) obračunavaju kako su ostvareni.

Tumačenje broj 20/38 od 21. veljače 2025.

Službenik ima pravo da mu se 8 sati rada koje je proveo radno na seminaru u drugoj državi (u utorak kada je u Republici Hrvatskoj državni praznik), evidentiraju kao sati rada te za te sate ostvaruje pravo na uvećanje plaće sukladno članku 38. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

Državni službenik ostvaruje pravo na uvećanje plaće za prekovremeni rad pod istim uvjetima kao i kad bi radio u Republici Hrvatskoj.

Tumačenje broj 21/38 od 21. veljače 2025.

Službeniku koji ostvari prekovremeni rad te pristane da umjesto isplate povećane plaće koristi jedan ili više slobodnih radnih dana prema ostvarenim satima prekovremenog rada u omjeru 1:1,5 (1 sat prekovremenog rada = 1 sat i 30 min redovnog sata rada) izdaje se rješenje u kojem se navodi broj i vrijeme korištenja slobodnih dana, kao i vrijeme kad je taj prekovremeni rad ostvaren. Slobodni dani u pravilu se koriste u tekućem ili narednom mjesecu, međutim, Kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike nije ograničeno vrijeme u kojem se mogu koristiti slobodni dani.

Tumačenje broj 22/38 od 21. svibnja 2025.

Prema čl. 38. st. 14. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, radom u turnusu smatra se rad državnog službenika i namještenika prema utvrđenom radnom vremenu poslodavca koji državni službenik i namještenik obavlja naizmjenično tijekom tjedna ili mjeseca u smjenama od po 12 sati dnevno, u ciklusima 12 - 24 - 12 - 48.

Stoga je za rad u turnusu nužno da državni službenik radi na takav način naizmjenično, najmanje 2 ciklusa 12 - 24 - 12 - 48.

Tumačenje broj 23/38 od 6. studenog 2025.

Sukladno članku 38. st. 15. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, dopušteno je skratiti ili ne odraditi najviše 2 turnusa mjesečno. Službenik koji radi u turnusu ima pravo tražiti da mu se raspored planira tako da ne prelazi mjesečni fond sati, pri čemu se višak do 24 sata (2 turnusa) može riješiti sa 2 slobodne smjene, a ne skraćivanjem 6 različitih smjena.

Tumačenje broj 24/38 od 6. studenog 2025.

Tjedni fond sati računa se kontinuirano kroz cijeli kalendarski tjedan, bez obzira radi li službenik u matičnoj organizacijskoj jedinici (Polijska postaja Prelog) ili na ispomoći u drugoj ustrojstvenoj jedinici (Polijska uprava karlovačka). Ispomoć ne predstavlja novu organizaciju rada niti resetiranje tjednog fonda.

Ako službenik u istom kalendarskom tjednu odradi 40 sati u Policijskoj postaji Prelog (od ponedjeljka do petka), a zatim u subotu i nedjelju nastavi raditi na ispomoći u Policijskoj upravi karlovačkoj, svi sati rada subotom i nedjeljom smatraju se prekovremenim radom prema članku 38. st. 13. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

Činjenica da Policijska uprava karlovačka ima drukčiju organizaciju radnog vremena nije relevantna za obračun prekovremenog rada službenika iz Policijske postaje Prelog. U navedenom tjednu, za službenika se primjenjuje organizacija radnog vremena njegovog matičnog radnog mjesta (od ponedjeljka do petka, 8 sati dnevno).

Tumačenje broj 25/38 od 6. studenog 2025.

Odluku o tome da li se sveučilišni specijalistički studij, magisterij odnosno doktorat znanosti ili doktorat umjetnosti odnosi na područje kojim se zaposlenik bavi donosi čelnik tijela uzimajući u obzir opis poslova iz pravilnika o unutarnjem redu za konkretno radno mjesto.

Tumačenje broj 26/38 od 20. studenog 2025.

Ako službenik i namještenik, koji radi od ponedjeljka do petka, bude pozvan na rad na blagdan, za odrađene sate nema pravo na naknadu plaće za blagdan (jer nije izostao s posla), nego pravo na plaću uvećanu za 150% i prekovremeni rad.

Ako je na blagdan radio kraće od osam sati, ima pravo na naknadu plaće za sate koji predstavljaju razliku između osam sati i stvarno odrađenih sati.

U slučaju da je službenik i namještenik pozvan na rad na blagdan u vrijeme kada inače ne radi (npr. izvan njegovog uobičajenog radnog vremena), ima pravo na naknadu plaće za blagdan u punom iznosu (za osam sati) i pravo na plaću za sate rada (uz uvećanje za 150% i prekovremeni rad).

Tumačenje broj 27/38 od 11. prosinca 2025.

Sukladno članku 38. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, pasivnim dežurstvom smatra se obveza službenika da bude dostupan na uobičajenom mjestu prebivališta/boravišta ili rada u vrijeme koje odredi poslodavac.

S obzirom na svrhu korištenja godišnjeg odmora, službenog puta, bolovanja, plaćenog dopusta ili drugih oblika opravdane odsutnosti s rada, zbog koje službenik i namještenik nije u obvezi rada, poslodavac mu ne može nametnuti obvezu dostupnosti u smislu članka 38. Kolektivnog ugovora.

Stoga se službenik ne može nalaziti u statusu pasivnog dežurstva kada je na godišnjem odmoru, službenom putu, bolovanju ili plaćenom dopustu, pa sukladno tome za to vrijeme ne ostvaruje pravo na naknadu za pasivno dežurstvo.

Tumačenje broj 28/38 od 11. prosinca 2025.

Potreba za pasivnim dežurstvom postoji samo u slučaju ako u državnom tijelu nije osigurana fizička prisutnost službenika na radu za sve sate u danu (cijeli dan) te je službenik tada temeljem odluke ili naloga poslodavca dužan izvan redovnog radnog vremena biti dostupan i pripravan za rad. U navedenom slučaju, službenik ostvaruje pravo na naknadu za sate u kojima je po odluci ili nalogu poslodavca morao biti dostupan i pripravan za rad.

Tumačenje broj 29/38 od 27. veljače 2026.

Uvođenje pasivnog dežurstva za pojedine policijske službenike nije protivno Kolektivnom ugovoru te nije odlučno što drugi policijski službenici u istoj ustrojstvenoj jedinici nemaju obvezu pasivnog dežurstva. Službeniku kojem je određeno pasivno dežurstvo dužan je biti dostupan i javiti se na poziv, osim ako bi time bilo povrijeđeno pravo na minimalni dnevni ili tjedni odmor, a u slučaju angažiranja za vrijeme pasivnog dežurstva vrijeme angažmana računa se u prekovremeni rad.

Tumačenje broj 30/38 od 27. veljače 2026.

Sukladno Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike, pasivno dežurstvo može se odrediti samo u sate u kojima je službenik inače slobodan te mu zato pripada dodatak za vrijeme provedeno na pasivnom dežurstvu (pripravnost za rad).

Na dan blagdana službenik ne radi, već ostvaruje pravo na naknadu plaće. Iako se 8 sati blagdana uračunava u mjesečni fond sati, tog dana se redovan rad stvarno ne obavlja.

Naknada plaće za blagdan i dodatak za pasivno dežurstvo predstavljaju dva različita prava koja imaju različitu pravnu osnovu i svrhu.

Budući da je službenik u konkretnom slučaju cijelog dana izvan redovnog rada, a temeljem naloga poslodavca bio je u pripravnosti 24 sata, pripada mu dodatak za pasivno dežurstvo za sve sate pasivnog dežurstva.

Članak 40.

Tumačenje broj 1/40 od 6. rujna 2022.

Državni službenik i namještenik koji po pisanom nalogu obavlja poslove više složenosti od poslova na koje je raspoređen ili mijenja službenika za čije je poslove utvrđena viša složenost, ima pravo na isplatu plaće više složenosti samo za one radne sate koje je stvarno na njima proveo, bez obzira na trajanje naloga.

Poslovima više složenosti smatraju se poslovi za koje je propisan viši koeficijent složenosti poslova radnog mjesta u odnosu na radno mjesto na koje je službenik ili namještenik raspoređen, pa službeniku i namješteniku koji obavlja poslove po nalogu na tom radnom mjestu pripada pravo na plaću tog radnog mjesta.

Državni službenik i namještenik ne smije obavljati poslove iz članka 40. Kolektivnog ugovora bez izdanog pisanog naloga.

Tumačenje broj 2/40 od 9. veljače 2023.

Komisija upućuje na odredbe Zakona o državnim službenicima i na druge propise kojima se uređuju prava i obveze državnih službenika i namještenika.

Prema članku 29. Zakona o državnim službenicima, od državnog se službenika može zatražiti da u iznimnim ili hitnim slučajevima, a najduže 30 dana neprekidno, sukladno svojim stručnim sposobnostima i vještinama, obavlja poslove koji nisu u opisu poslova radnog mjesta na koje je raspoređen. Također, sukladno članku 30. istoga Zakona, državni je službenik dužan po nalogu nadređenog, sukladno svojim sposobnostima, u interesu službe zamijeniti privremeno odsutnog državnog službenika.

O tome da li će određeni službenik obavljati poslove više složenosti odlučuje nadređeni državni službenik pisanim nalogom, vodeći računa o ranije citiranim odredbama Zakona o državnim službenicima kojima se propisuje obavljanje poslova koji nisu u opisu poslova radnog mjesta na koje je raspoređen, kao i obveza zamjene privremeno odsutnog državnog službenika po pisanom nalogu. Ukoliko nadređeni državni službenik ipak izda takav nalog, službenik ili

namještenik ostvaruje pravo na plaćanje više složenosti za sve odrađene sate na tim poslovima, neovisno da li on ima uvjete za raspored na te poslove više složenosti.

Tumačenje broj 3/40 od 29. studenog 2024.

Ukoliko nadređene osobe odrede da službenik obavlja poslove više složenosti, vrednovanje tih poslova se utvrđuje u skladu s člankom 40. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

Članak 42.

Tumačenje broj 1/42 od 23. veljače 2023.

Državni službenik i namještenik ima pravo na naknadu za bolovanje u visini 85% od njegove plaće za prva 42 dana bolovanja, neovisno o vrsti bolovanja.

Izuzetak od toga propisan je stavkom 2. samo za bolovanje zbog profesionalne bolesti ili ozljede na radu.

Ukoliko je posebnim propisima navedeno pravo uređeno na povoljniji način, za državnog službenika i namještenika će se primijeniti to povoljnije pravo.

Članak 42.a

Tumačenje broj 1/42.a od 10. studenog 2023.

Sukladno članku 42.a Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, za vrijeme prekida rada do kojeg je došlo u slučaju nastanka izvanrednih okolnosti nastalih uslijed epidemije, bolesti, potresa, poplave, ekološkog incidenta i sličnih pojava, službenik i namještenik ima pravo na naknadu plaće u visini njegove prosječne plaće ostvarene u tri mjeseca neposredno prije mjeseca u kojemu je nastala izvanredna okolnost (uračunavajući sva primanja u novcu i naravi koja predstavljaju naknadu za rad) ili u visini kao da je radio u redovnom radnom vremenu, ovisno o tome što je za službenika i namještenika povoljnije. Državni službenik i namještenik ima pravo na naknadu za bolovanje u visini 85% od njegove plaće za prva 42 dana bolovanja, neovisno o vrsti bolovanja. Izuzetak od toga propisan je stavkom 2. samo za bolovanje zbog profesionalne bolesti ili ozljede na radu.

Članak 43.

Tumačenje broj 1/43 od 23. veljače 2023.

Službenik ili namještenik ima pravo na isplatu regresa za korištenje barem jednog dana godišnjeg odmora, najkasnije do dana početka korištenja njegovog godišnjeg odmora za kalendarsku godinu za koju se isplaćuje regres.

Službenik koji nije koristio godišnji odmor u kalendarskoj godini u kojoj je stečen, nego taj godišnji odmor ili njegov dio koristi do 30. lipnja sljedeće godine, ima pravo na isplatu regresa za godišnji odmor (u punom iznosu) ako je regres za godinu u kojoj je ostvareno pravo na godišnji odmor isplaćen i ostalim državnim službenicima i namještenicima.

Tumačenje broj 2/43 od 10. studenog 2023.

Pravo na isplatu regresa iz čl. 43. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike vezuje se uz ostvarivanje prava na godišnji odmor i njegovo korištenje, a ne o razdoblju u kojem se službenik odnosno namještenik zaposlio.

Dakle, državni službenici i namještenici ostvarit će pravo na isplatu regresa za određenu godinu i u situaciji kada nisu koristili godišnji odmor u kalendarskoj godini u kojoj su ga stekli, nego taj godišnji odmor ili njegov dio koriste do 30. lipnja sljedeće godine, ako je regres za godinu u kojoj je ostvareno pravo na godišnji odmor isplaćen i ostalim državnim službenicima i namještenicima.

Tumačenje broj 3/43 od 20. ožujka 2024.

Regres za korištenje godišnjeg odmora isplaćuje se u cijelosti jednokratno, neovisno o tome da li će službenik i namještenik iskoristiti cijeli godišnji odmor ili njegov dio. Također, ukoliko službenik i namještenik ostvaruje pravo na regres, pripada mu pravo na puni iznos, neovisno o tome da li je tijekom godine došlo do promjene poslodavca.

Članak 44.

Tumačenje broj 1/44 od 29. studenog 2024.

Pravo na otpremninu u slučaju odlaska u mirovinu ostvaruje državni službenik i namještenik u trenutku kada mu se pravomoćnim rješenjem utvrdi pravo na mirovinu.

Tumačenje broj 2/44 od 6. studenog 2025.

Prema članku 44. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, pravo na otpremninu zbog odlaska u mirovinu veže se uz činjenicu ostvarivanje prava na mirovinu kao i uz sam odlazak u mirovinu.

Uzimajući u obzir kako državni službenik i namještenik pravo na mirovinu ostvaruje samo jedanput pravomoćnim rješenjem nadležnog tijela, pa samim time ostvaruje i pravo na isplatu jedne otpremnine sukladno članku 44. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

Kasnija promjena statusa ostvarene mirovine te eventualne promjene vrste mirovine tijekom ponovnog trajanja službe (bez obustave mirovine, s obustavom, i slično), nije odlučna za ponovnu isplatu otpremnine sukladno članku 44. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

Tumačenje broj 3/44 od 11. prosinca 2025.

Službeniku i namješteniku koji odlazi u mirovinu 2024. godine pripada pravo na otpremninu u visini od dvije osnovice za izračun plaće državnog službenika i namještenika, koja je bila važeća na zadnji dan rada u državnoj službi.

Dodatak IV. Kolektivnom ugovoru, kojim je visina osnovice rasla na dvije i pol osnovice za izračun otpremnine, počeo se primjenjivati s 1. siječnja 2025.

Članak 45.

Tumačenje broj 1/45 od 11. prosinca 2025.

Sukladno članku 45. stavku 3. Kolektivnog ugovora službenik i namještenik ima pravo na pomoć u slučaju smrti supružnika, djeteta i roditelja – 1 proračunsku osnovicu.

Kako se sukladno Obiteljskom zakonu posvojenjem stvara trajni odnos roditelja i djeteta, službenik i namještenik ima pravo na pomoć u slučaju smrti posvojitelja.

Službenik i namještenik nema pravo na pomoć u slučaju smrti skrbnika.

Članak 46.

Tumačenje broj 1/46 od 23. veljače 2023.

Dijete državnog službenika ili namještenika koji je izgubio život u obavljanju ili povodom obavljanja službe ima pravo na mjesečnu pomoć prema članku 46. stavku 1. podstavku 3. Kolektivnog ugovora, do završene srednje škole, a ako se nalazi na redovitom školovanju, najduže do navršene 26. godine života, sukladno posebnim propisima.

Članak 47.

Tumačenje broj 1/47 od 6. rujna 2022.

Državni službenik i namještenik ima pravo na pomoć u slučaju rođenja djeteta, sukladno članku 47. stavku 1. alineja 3. Kolektivnog ugovora.

S obzirom na formulaciju u navedenoj odredbi („za rođenje djeteta...“), državni službenik i namještenik ima pravo na pomoć za svako rođeno dijete.

U slučaju rođenja mrtvorodenog djeteta, službenik i namještenik ostvaruje pravo iz članka 47. stavak 1. alineja 3., ali ne i pravo iz članka 45. stavka 3. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

Tumačenje broj 2/47 od 23. veljače 2023.

Pod bolovanjem se, u smislu članka 47. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, podrazumijeva privremena nesposobnost za rad u neprekidnom trajanju dužem od 90 dana, neovisno o osnovi bolovanja.

Dakle, za ostvarivanje tog prava potrebna je činjenica postojanja bolovanja u trajanju dužem od 90 dana, a ne izostanak državnog službenika s rada u trajanju dužem od 90 dana.

Tumačenje broj 3/47 od 10. studenog 2023.

Nastanak invalidnosti službenika i namještenika, malodobnog djeteta, supružnika, izvanbračnog druga ili životnog partnera službenika i namještenika u svrhu ostvarivanja prava na pomoć iz članka 47. Kolektivnog ugovora, utvrđuje se dostavom konačnog rješenja nadležnog tijela sukladno posebnim propisima.

Pojam invalidnosti službenika i namještenika, supružnika, izvanbračnog druga, odnosno životnog partnera službenika i namještenika veže se isključivo uz smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost, djelomični ili potpuni gubitak radne sposobnosti.

Tumačenje broj 4/47 od 10. studenog 2023.

Sukladno članku 47. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, državni službenik i namještenik ima pravo na pomoć u slučaju nastanka invalidnosti u visini jedne proračunske osnovice, a nastanak invalidnosti utvrđuje se dostavom konačnog rješenja nadležnog tijela sukladno posebnim propisima. Budući da se pojam invalidnosti veže isključivo uz smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost, djelomični ili potpuni gubitak radne sposobnosti, pomoć u slučaju nastanka invalidnosti iz članka 47. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike ostvaruje se dostavom konačnog rješenja nadležnog tijela kojim se utvrđuje invalidnost odnosno smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu

sposobnost, djelomični ili potpuni gubitak radne sposobnosti. U konkretnom slučaju, na temelju konačnog rješenja HZMO-a kojim je utvrđeno da kod osiguranika - osobe s invaliditetom zdravstveno stanje uzrokuje trajne posljedice za život i rad, zaposlenik ostvaruje pravo na isplatu jednokratne pomoći u visini jedne proračunske osnovice u slučaju nastanka invalidnosti.

Sukladno članku 47. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, državni službenik i namještenik ima pravo na pomoć u slučaju nastanka invalidnosti malodobnog djeteta u visini jedne proračunske osnovice, a nastanak invalidnosti utvrđuje se dostavom konačnog rješenja nadležnog tijela sukladno posebnim propisima. Pravo na pomoć u slučaju nastanka invalidnosti malodobnog djeteta zaposlenik ostvaruje ako je kod malodobnog djeteta utvrđen teži (stupanj III) ili teški invaliditet (stupanj IV), prema Listi težine i vrste invaliditeta – oštećenja funkcionalnih sposobnosti Uredbe o metodologijama vještačenja (NN br. 67/2017, 56/2018). Pomoć u slučaju nastanka invalidnosti malodobnog djeteta ostvaruje se dostavom Nalaza i mišljenja o težini i vrsti invaliditeta – oštećenju funkcionalnih sposobnosti Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (ZOSI), odnosno dostavom jednog od sljedećih pravomoćnih rješenja nadležne službe:

- Rješenje o pravu na doplatku za djecu (Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje; temeljem članka 22. Zakona o doplatku za djecu, za dijete s težim ili teškim invaliditetom prema posebnim propisima),
- Rješenje o pravu na dopust radi njege djeteta s težim smetnjama u razvoju (Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje),
- Rješenje o pravu na rad s polovicom punoga radnog vremena radi njege djeteta s težim smetnjama u razvoju (Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje; do 8. godine i nakon 8. godine života djeteta),
- Rješenje o pravu na osobnu invalidninu (centar za socijalnu skrb) te - Rješenje o pravu na doplatku za pomoć i njegu (centar za socijalnu skrb).

Državni službenik i namještenik koji ima dvije ili više osoba unutar iste obitelji kojima je od strane nadležnih institucija utvrđen nastanak invalidnosti sukladno uvjetima iz članka 47. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, ima pravo na pomoć u visini jedne proračunske osnovice za svaku osobu za koju je na opisani način utvrđen nastanak invalidnosti.

Državni službenik i namještenik ostvaruje pravo na pomoć iz čl. 47. Kolektivnog ugovora za dijete koje je u trenutku podnošenja zahtjeva punoljetno, ali je njegova invalidnost nastala u vrijeme dok je još bilo malodobno, osim u slučaju ako do trenutka podnošenja zahtjeva nije nastupila zastara.

Tumačenje 5/47 od 23. siječnja 2024.

Navedeno pravo uvedeno je odredbama novog Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, koji se primjenjuje od 1. svibnja 2022. godine.

Tumačenje broj 6/47 od 20. ožujka 2024.

Službenik i namještenik ostvaruje jednom godišnje pravo na isplatu novčane pomoći po osnovi bolovanja u trenutku podnošenja zahtjeva nakon što je proveo najmanje 90 dana neprekidno na bolovanju, neovisno o nastavku korištenja tog prava.

Tumačenje broj 7/47 od 20. ožujka 2024.

Državni službenik i namještenik, njegovo malodobno dijete odnosno punoljetno dijete kojem je rješenjem nadležnog tijela utvrđena potpuna i trajna nesposobnost za samostalni život i rad te supružnik, imaju pravo na pokriće troškova prilikom nabave medicinskih pomagala, ukoliko su kumulativno ispunjeni sljedeći uvjeti: da su pomagala po preporuci nadležnog liječnika specijaliste iz sustava javnog zdravstva prijeko potrebna i nenadomjestiva te da pokriće troškova nije odobreno (u cijelosti ili djelomično) od strane Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje temeljem obveznog i dopunskog zdravstvenog osiguranja.

U navedenom slučaju službeniku i namješteniku se nadoknađuje trošak u visini plaćenog iznosa, a najviše do iznosa jedne proračunske osnovice, jednom godišnje.

Tumačenje broj 8/47 od 11. lipnja 2024.

Zastarni rok za ostvarivanje prava iz radnog odnosa prema općim propisima o radu određen je u trajanju od 5 godina od dospijea pojedinih materijalnih prava. Sukladno članku 47. stavku 5. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, ostvaruje se pravo na materijalnu pomoć najviše do iznosa jedne proračunske osnovice, jednom godišnje, sukladno priloženim računima, pod uvjetom da je osoba koja je zatražila pomoć u navedenom razdoblju imala status državnog službenika.

Slijedom navedenog, državni službenik i namještenik ostvaruje pravo na pomoć iz članka 47. st. 5. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike i za 2022. godinu, pod uvjetom da je priložila račune i ispunila ostale uvjete iz navedene odredbe tog Kolektivnog ugovora te je u tom razdoblju imala status državnog službenika odnosno namještenika.

Tumačenje broj 9/47 od 15. travnja 2025.

Državni službenik koji je udaljen iz službe i dalje zadržava status državnog službenika za vrijeme trajanja udaljenja, odnosno ostvaruje prava i obveze iz službe, ali kako ne radi, ne ostvaruje plaću, nego prima naknadu plaće u skladu s odredbom članka 128. stavka 1. Zakona o državnim službenicima.

Imajući u vidu da se Kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike utvrđuju prava i obveze iz rada i po osnovi rada državnih službenika i namještenika zaposlenih u državnim tijelima, državni službenik koji je udaljen iz službe ostvaruje materijalna prava utvrđena tim Ugovorom.

S obzirom da državni službenik koji je udaljen iz službe nije obvezan dolaziti na posao, isti nije u obvezi dostaviti poslodavcu izvješće o privremenoj nesposobnosti za rad odnosno opravdati nedolazak na posao i ne treba otvarati bolovanje. Navedeni službenik za vrijeme udaljenja iz službe prima naknadu plaće u visini propisanoj Zakonom o državnim službenicima i nema pravo na naknadu plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad (bolovanje).

Stoga službenik koji je udaljen iz službe nema pravo na pomoć u slučaju bolovanja u neprekidnom trajanju dužem od 90 dana.

Članak 48.

Tumačenje br. 1/48 od 30. studenoga 2022.

Odredbom članka 48. stavka 2. Kolektivnog ugovora ugovoren je različit način utvrđivanja visine dnevnice za službena putovanja u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu, dok se ostale odredbe tog članka primjenjuju na sve dnevnicе (tuzemne i inozemne). Ako je umanjenje visine dnevnice drugačije uređeno drugim propisom ili općim aktom, na službenika i namještenika će se primijeniti, u skladu s člankom 2. stavkom 2. Kolektivnog ugovora, najpovoljnije pravo.

Članak 49.

Tumačenje broj 1/49 od 15. srpnja 2022.

Državni službenik i namještenik ostvaruje pravo na terenski dodatak, sukladno odredbama članka 49. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, tj. za vrijeme rada izvan stalnog mjesta rada i izvan mjesta njegova stalnog boravka, ako je pritom na terenu proveo najmanje 8 sati.

Navedeno pravo ne ovisi o broju dana provedenih na terenu ili broju upućivanja na teren, već ako je službenik ili namještenik na terenu proveo najmanje 8 sati u kontinuitetu.

Tumačenje broj 2/49 od 26. listopada 2022.

Organizirano upućivanje na rad na terenu u smislu članka 49. stavka 9. Kolektivnog ugovora je upućivanje grupe službenika ili namještenika na rad na terenu radi organiziranog obavljanja određenih zadataka.

Službenicima i namještenicima za vrijeme kada su organizirano upućeni na rad na terenu u stvarno odrađene sate rada ubraja im se i vrijeme putovanja do mjesta rada na terenu kao i vrijeme putovanja provedeno na povratku s mjesta rada na terenu.

Tumačenje broj 3/49 od 26. listopada 2022.

Službenicima i namještenicima, koji za vrijeme rada na terenu sukladno nalogu poslodavca obavljaju poslove vozača, vrijeme provedeno u vožnji tijekom rada na terenu evidentirat će se kao rad.

Tumačenje broj 4/49 od 28. travnja 2023.

Obzirom da se područjem rada policijskog službenika raspoređenog u policijskoj postaji sukladno pravilniku o unutarnjem redu i nadležnosti ustrojstvene jedinice u koju je raspoređen, utvrđenu u aktu o unutarnjem ustrojstvu državnog tijela, smatra područje policijske postaje, terenskim radom službenika i namještenika smatra se rad izvan područja policijske postaje u kojoj je raspoređen, pod ostalim uvjetima iz članka 49. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

Tumačenje broj 5/49 od 23. siječnja 2024.

Državnim službenicima i namještenicima, koji za vrijeme rada na terenu sukladno nalogu poslodavca obavljaju poslove vozača, vozača – dostavljača i vozača pratitelja, vrijeme provedeno u vožnji tijekom rada na terenu, kao i vrijeme čekanja, evidentira se kao rad.

Tumačenje broj 6/49 od 15. travnja 2025.

Službenik koji je rješenjem privremeno premješten u drugo mjesto rada nema pravo na terenski dodatak za vrijeme rada u mjestu koje je rješenjem o premještanju utvrđeno kao novo mjesto rada. Navedeno proizlazi iz činjenice da se u tom slučaju ne radi o upućivanju službenika na rad na terenu, nego o premještanju službenika na drugo radno mjesto, u drugo mjesto rada.

Članak 51.

Tumačenje broj 1/51 od 23. siječnja 2024.

Službenik i namještenik koji je upućen na službeni put ili na rad na terenu u drugo mjesto u odnosu na njegovo mjesto rada ostvaruje pravo na dnevnicu ili dodatak za rad na terenu. Navedena prava isključuju pravo na naknadu za odvojeni život kao povoljnije pravo.

Članak 52.

Tumačenje broj 1/52 od 15. srpnja 2022.

Uzimajući u obzir da je odredbom čl. 52. stavka 12. Kolektivnog ugovora ugovoreno ostvarivanje prava na naknadu troškova prijevoza u situacijama kada ga službenik i namještenik ne koristi, odredba stavka 20. Kolektivnog ugovora prema kojoj se naknada neće isplatiti za dane kada službenik i namještenik više od dva dana uzastopce nije u obvezi dolaska na posao ne odnosi se na službenike i namještenike kojima se isplaćuje naknada troškova prijevoza u visini 1/12 godišnje karte ili u visini cijene mjesečne karte.

Sukladno članku 53. stavku 21. Kolektivnog ugovora, radi korištenja godišnjeg odmora onih službenika i namještenika koji ostvaruju pravo na naknadu troškova prijevoza u visini mjesečne karte, naknada se neće isplatiti samo za jedan mjesec i to onaj u kojem koriste pretežiti dio godišnjeg odmora. Naknada troškova prijevoza službeniku i namješteniku koji to pravo ostvaruje u visini cijene mjesečne karte, neće se isplatiti niti za onaj mjesec u kojem nijedan dan nije bio nazočan na poslu. Odredba stavka 21. ne primjenjuje se na službenike i namještenike koji ostvaruju pravo na naknadu troškova prijevoza u visini 1/12 cijene godišnje karte.

Sukladno, članku 52. stavku 22. Kolektivnog ugovora, ako službenik i namještenik koristi godišnju kartu, poslodavac ima pravo tražiti njezin povrat u slučaju predvidljive duže odsutnosti, kao što su korištenje prava prema posebnom propisu, dugotrajno bolovanje i plaćeni dopust (u trajanju od preko 30 dana) te u slučaju neplaćenog dopusta. U slučaju da službenik ostvaruje pravo na naknadu troškova prijevoza u visini 1/12 cijene godišnje karte, sukladno navedenom poslodavac ima pravo uskratiti službeniku i namješteniku isplatu naknade troškova prijevoza samo za onaj mjesec u kojem niti jedan dan nije bio nazočan na poslu, odgovarajućom primjenom stavka 22. članka 52. Kolektivnog ugovora.

Tumačenje broj 2/52 od 6. rujna 2022.

Redoviti dolazak na posao i povratak s posla osiguran je ako vozni red javnog prijevoznika omogućava dolazak u mjesto rada najranije 45 minuta prije početka radnog vremena, odnosno polazak iz mjesta rada u mjesto prebivališta/boravišta najkasnije u roku od 45 minuta nakon završetka radnog vremena, pri čemu se tolerira potreba za jednim presjedanjem između dvije linije javnog prijevoza tako da vrijeme čekanja na drugu liniju ne smije biti dulje od 30 minuta. Ako postoji potreba za više presjedanja, smatra se da je redoviti dolazak na posao i odlazak s posla osiguran pod uvjetom da ukupno vrijeme čekanja ne prelazi 30 minuta.

Pri utvrđivanju činjenice da li vozni red javnog prijevoznika osigurava redovit dolazak na posao i odlazak s posla nije odlučno vrijeme trajanja putovanja.

Tumačenje broj 3/52 od 6. rujna 2022.

Službenik ili namještenik koji ostvaruje pravo na međumjesni prijevoz, ostvaruje i pravo na mjesni prijevoz ukoliko je udaljenost od mjesta prebivališta odnosno boravišta do stanice međumjesnog prijevoza najmanje dva kilometra.

Obzirom da se utvrđuje duljina dijela puta službenika ili namještenika od adrese stanovanja do adrese rada i obratno, za utvrđivanje udaljenosti ne koristi se pješачka ruta, nego se sukladno članku 52. stavku 18. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike koristi najkraća automobilska ruta sa suvremenim kolničkim zastorom.

Tumačenje broj 4/52 od 6. rujna 2022.

Ako je udaljenost od adrese stanovanja do adrese rada u jednom smjeru veća od 2 km, a u drugom manja od 2 km, službenik i namještenik ima pravo na naknadu troškova prijevoza ako ne može kao pješak koristiti rutu kraću od 2 km sa suvremenom pješačkom stazom koja omogućava sigurno kretanje pješaka, između adrese rada i mjesta stanovanja. U tom slučaju službenik i namještenik ima pravo na naknadu troškova prijevoza u oba smjera.

Tumačenje broj 5/52 od 26. listopada 2022.

Udaljenost se utvrđuje pomoću kartografske podloge Google Maps u nespornim slučajevima. U slučaju da se osporava udaljenost, korekciju je moguće izvršiti sporazumom između službenika ili namještenika i poslodavca, a ako sporazum nije moguće postići, stvarna udaljenost utvrdit će se izmjerom na terenu. Korekciju je moguće vršiti osim u slučaju spora oko udaljenosti stalnom (redovnom) rutom i u slučajevima dužih nemogućnosti prometovanja određenim prometnicama zbog npr. radova na cesti u dužem trajanju (više dana), nemogućnosti prometovanja cestom u dužem razdoblju zbog elementarne nepogode ili zbog zatvorenosti određenih prometnica tijekom zimskih uvjeta.

Tumačenje broj 6/52 od 26. listopada 2022.

Državni službenici i namještenici s navršenih 58 godina imaju pravo na naknadu troškova prijevoza za kupljenu kartu i za mjesni i za međumjesni prijevoz i u slučaju ako je udaljenost od njihovog prebivališta odnosno boravišta do mjesta rada manja od dva kilometra, samo gdje takav prijevoz postoji i isključivo za kupljenu godišnju kartu ako postoji mogućnost kupnje godišnje karte, mjesečne karte ako ne postoji mogućnost kupnje godišnje karte, odnosno pojedinačne karte ako ne postoji mogućnost kupnje godišnje ili mjesečne karte. U slučaju da državni službenik i namještenik s navršenih 58 godina koristi mjesni prijevoz u mjestu prebivališta odnosno boravišta, međumjesni prijevoz i mjesni prijevoz u mjestu rada, poslodavac mu je dužan naknaditi troškove prijevoza za kupljene karte za sva tri navedena prijevoza.

Tumačenje broj 7/52 od 26. listopada 2022.

U smislu odredbi članka 52. Kolektivnog ugovora vrijeme čekanja na javni prijevoz (od dolaska na stanicu u mjestu rada do početka radnog vremena i od završetka radnog vremena do polaska sa stanice javnog prijevoza prema mjestu stanovanja) ne smije biti dulje od 45 minuta. Na navedeno ne utječe da li je službenik ili namještenik od stanice i do stanice javnog prijevoza došao pješice ili nekim prijevoznim sredstvom.

Tumačenje broj 8/52 od 30. studenog 2022.

Državnim službenicima i namještenicima iz članka 52. stavka 3. Kolektivnog ugovora, naknađuju se troškovi prijevoza za kupljenu kartu. Stoga navedeni službenici i namještenici moraju kartu kupiti i predložiti poslodavcu.

Tumačenje broj 9/52 od 9. veljače 2023.

Sukladno članku 52. stavku 10. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, pod organiziranim javnim prijevozom smatra se mjesni i međumjesni prijevoz koji se međusobno ne isključuju, a koji službeniku i namješteniku omogućuju redoviti dolazak na posao i redoviti povratak s posla, uzimajući u obzir raspored službe pojedinog službenika i namještenika (rad u smjenama 2-2-2-2, turnusu ili na drugačiji način).

Također, prema članku 52. stavku 14. istog Kolektivnog ugovora, ako od prebivališta odnosno boravišta do mjesta rada nema organiziranog javnog prijevoza, kao i u slučaju naknade troškova prijevoza zaposleniku u dane kada organizirani javni prijevoz ne prometuje, naknada troškova prijevoza isplatit će se po prijeđenom kilometru.

Tumačenje broj 10/52 od 9. veljače 2023.

Kolektivni ugovor propisuje obvezu naknade troškova prijevoza državnom službeniku i namješteniku za dolazak na posao i odlazak s posla, pod uvjetom da je udaljenost od njegovog prebivališta, odnosno boravišta do mjesta rada najmanje dva kilometra. Nadalje, prema članku 52. stavku 12. Kolektivnog ugovora, korištenje javnog prijevoza nije uvjet za ostvarenje prava na naknadu troškova prijevoza za dolazak na posao i odlazak s posla (bez obzira da li je prijevoz u nekom razdoblju subvencioniran ili besplatan sukladno odluci).

U slučaju postojanja organiziranog javnog prijevoza kojeg službenik ili namještenik ne koristi, ostvarit će pravo na naknadu troškova prijevoza, sukladno odredbama članka 52. stavak 12. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

Tumačenje broj 11/52 od 23. veljače 2023.

Sukladno članku 52. stavku 12. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, službenik i namještenik koji ne koristi organizirani javni prijevoz, ima pravo na naknadu troškova prijevoza u iznosu od 1/12 cijene godišnje karte. Ako ne postoji mogućnost kupnje godišnje karte, službenik i namještenik ostvaruje pravo na naknadu troškova prijevoza u visini cijene mjesečne karte. Ako ne postoji mogućnost kupnje niti mjesečne karte, službenik i namještenik ostvaruje pravo na naknadu troškova prijevoza u visini cijene pojedinačne karte. Cijena godišnje karte utvrđuje se prema službenom cjeniku javnog prijevoznika i na nju nemaju utjecaja moguća umanjenja (popusti) koje poslodavac ostvaruje s obzirom na vrstu i način plaćanja ili na količinu.

Tumačenje broj 12/52 od 23. veljače 2023.

Službenik i namještenik, sukladno čl. 52. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, ostvaruje pravo na naknadu troškova prijevoza dolaska na posao i odlaska s posla, pod uvjetom da je udaljenost od njegovog prebivališta, odnosno boravišta do mjesta rada najmanje dva kilometra, osim u slučaju službenika i namještenika s navršених 58 godina ili više, koji ostvaruje navedeno pravo neovisno o udaljenosti.

Slijedom navedenog, poslodavac je dužan službeniku i namješteniku isplatiti naknadu troškova prijevoza dolaska na posao i odlaska s posla za sve dane za koje je službenik i namještenik u obvezi dolaska na rad (u slučaju da preostali dio radnog vremena radi od kuće), za svaki dolazak.

Službenik i namještenik, ukoliko je dolazio na posao, ostvaruje pravo na naknadu troškova prijevoza iz čl. 52. Kolektivnog ugovora i to na javni prijevoz (ako na isti ostvaruje pravo) ili na naknadu u visini po prijeđenom kilometru za dane koje je dolazio na posao.

Tumačenje broj 13/52 od 23. veljače 2023.

Službeniku koji stanuje izvan Republike Hrvatske i dolazi na posao u Republiku Hrvatsku isplatit će se naknada troškova prijevoza prema kriterijima za mjesni i međumjesni prijevoz iz članka 52. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

Tumačenje broj 14/52 od 28. travnja 2023.

Prema članku 52. stavku 18. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, pod suvremenom pješačkom stazom koja omogućava sigurno kretanje pješaka smatra se uređena prometna površina namijenjena za kretanje pješaka na kojoj nije dozvoljeno kretanje motornih vozila.

Tumačenje broj 15/52 od 28. travnja 2023.

Državni službenik i namještenik ostvarit će pravo na prijevoz sukladno članku 52. stavku 3. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, po stupanju na snagu tog Kolektivnog ugovora (svibanj 2022. godine), i to isključivo ako je kupio godišnju, mjesečnu ili pojedinačnu kartu.

Retroaktivna primjena je moguća, obzirom da se radi o izmijenjenoj odredbi, od dana primjene važećeg Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike te ukoliko službenik ima dokaz o kupljenim kartama.

Tumačenje broj 16/52 od 28. srpnja 2023.

Pravo na naknadu troškova prijevoza sukladno čl. 52. st. 14. ostvaruje službenik ili namještenik povodom dolaska i povratka s posla a ne vozilo. Slijedom navedenog i u navedenom slučaju pravo na naknadu troškova prijevoza sukladno st. 14. ostvaruju oba službenika ili namještenika.

Tumačenje broj 17/52 od 28. srpnja 2023.

Službenik ostvaruje pravo na naknadu troškova prijevoza od mjesta stanovanja do mjesta rada. Sukladno Zakonu o prebivalištu, promjena prebivališta ili boravišta mora se prijaviti u roku od 15 dana od preseljenja. U slučaju postojanja dvojbe oko trenutnog mjesta prebivališta ili boravišta poslodavac može zatražiti potvrdu o trenutnom prebivalištu ili boravištu od službenika ili namještenika.

Tumačenje broj 18/52 od 23. siječnja 2024.

Organizirani javni prijevoz smatra se onaj prijevoz koji je organiziran na najkraćoj ruti od adrese stanovanja do adrese rada.

Tumačenje broj 19/52 od 30. travnja 2024.

U slučaju promjene adrese prebivališta, državni službenik i namještenik ostvaruje pravo na naknadu troškova prijevoza od dana podnošenja zahtjeva.

Tumačenje broj 20/52 od 30. travnja 2024.

Sukladno čl. 52. st. 20. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, službenik i namještenik se o načinu korištenja prijevoza treba pisano izjasniti na početku godine, a ako je tijekom godine došlo do promjene voznog reda, povećanja ili smanjenja broja linija, tj. promjene načina korištenja odnosno promjene prebivališta odnosno boravišta, službenik i namještenik o tome treba obavijestiti poslodavca nakon toga.

Tumačenje broj 21/52 od 11. lipnja 2024.

Odredba članka 52. stavka 17. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike regulira pravo na naknadu troškova prijevoza u slučaju mogućnosti kombiniranog načina prijevoza na posao i s posla, i to kad od mjesta stanovanja do određene točke ne postoji organizirani javni prijevoz koji omogućava pravodobni dolazak na posao i odlazak s posla, dok

u preostalom dijelu postoji organizirani javni prijevoz koji omogućava pravodobni dolazak na posao i odlazak s posla.

U takvom slučaju, službenik ili namještenik će u dijelu putovanja od adrese stanovanja do točke na kojoj postoji organizirani javni prijevoz imati pravo na naknadu po prijeđenom kilometru sukladno članku 52. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, a za dio udaljenosti na kojoj je prijevoz organiziran, isplatit će mu se naknada u visini cijene karte organiziranog prijevoza, ako taj prijevoz koristi. Ako ga ne koristi, i za taj dio udaljenosti isplatit će mu se naknada po prijeđenom kilometru sukladno članku 52. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, ako je to za poslodavca povoljnije.

Tumačenje broj 22/52 od 5. srpnja 2024.

Sukladno odredbama članka 52. stavka 10. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, ako od prebivališta odnosno boravišta službenika i namještenika do mjesta rada organiziran javni prijevoz, zaposlenik ima pravo na naknadu troška godišnje karte ako postoji mogućnost kupnje godišnje karte, mjesečne karte ako ne postoji mogućnost kupnje godišnje karte, odnosno pojedinačne karte ako ne postoji mogućnost kupnje godišnje ili mjesečne karte. Kolektivni ugovor ne ograničava kako organizirani javni prijevoz mora biti osiguran od strane jednog prijevoznika.

Stoga, ako je javni prijevoz organiziran da osigurava redoviti odlazak i povratak s posla, a nema mogućnosti kupnje godišnje, mjesečne ili dnevne karte za nekog od prijevoznika, službenik ostvaruje pravo na pojedinačnu kartu za svaki dan odlaska ili povratka s posla.

Tumačenje broj 23/52 od 25. listopada 2024.

Službenik koji ostvaruje pravo na naknadu troškova prijevoza po prijeđenom kilometru, ima pravo na naknadu tih troškova isključivo za dane kada je dolazio na posao.

Tumačenje broj 24/52 od 20. studenog 2025.

Kada državni službenik i namještenik navrší dob od 58 godina ima pravo sukladno članku 52. stavku 3., 4. i 20. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike podnijeti zahtjev za priznavanje prava na mjesni prijevoz u mjestu prebivališta odnosno boravišta i mjesni prijevoz u mjestu rada zbog promijenjenih okolnosti.

Od stupanja na snagu Izmjena i dopuna Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike (1. ožujka 2024. godine), državni službenik i namještenik stariji od 58 godina ne treba dokazivati kupnju godišnje, mjesečne ili pojedinačne karte.

Tumačenje broj 25/52 od 27. veljače 2026.

Pravo na naknadu troškova prijevoza službenik ostvaruje od dana kada ispuni uvjete propisane Kolektivnim ugovorom.

Podnošenje zahtjeva poslodavcu za ostvarivanje prava i njegovu isplatu, ako poslodavac sam nije utvrdio navedeno pravo, ne utječe na početak prava.

Slijedom navedenog, službenik kojem je udaljenost od njegovog prebivališta odnosno boravišta do mjesta rada manja od dva kilometra, ostvaruje pravo na naknadu troškova prijevoza od dana kada je navršio 58 godina života.

Članak 54.

Tumačenje broj 1/54 od 15. srpnja 2022.

Državni službenici i namještenici ostvaruju pravo na sistematski pregled sukladno odredbama članka 54. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

Liječnički pregledi propisani posebnim propisima provode se neovisno o pravu ugovorenom Kolektivnim ugovorom.

Tumačenje broj 2/54 od 30. travnja 2024.

Zajednička komisija ukazuje kako je prvenstveno obveza poslodavca organizirati sistematske preglede, sukladno članku 54. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, u razdoblju propisanom istim člankom.

Međutim, ako državno tijelo ne ispuni svoju obvezu sukladno odredbama članka 54. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, državni službenik i namještenik ostvaruje pravo na sistematski pregled prema uvjetima propisanim navedenim člankom. Točnije, ukoliko na uredno podneseni zahtjev državnog službenika i namještenika poslodavac ne organizira sistematski pregled u razdoblju propisanom Kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike, državni službenik i namještenik može obaviti sistematski pregled i u zdravstvenim ustanovama izvan mreže javne zdravstvene službe, pri čemu ostvaruje pravo na povrat troškova za zdravstvene preglede obuhvaćene specifikacijom koja se nalazi u prilogu toga Ugovora, do iznosa od najviše 160,00 eura.

Tumačenje broj 3/54 od 25. listopada 2024.

Iznos od 160,00 eura iz članka 54. stavka 1. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike je zajamčeni iznos u kojem službenik i namještenik ostvaruje pravo na sistematski pregled, pa u slučaju ukoliko ga poslodavac ne organizira, može ostvariti pravo do navedenog iznosa sukladno priloženim računima za preglede iz popisa iz Priloga ovoga Kolektivnog ugovora.

U slučaju iz članka 54. stavka 2., ako poslodavac nije u mogućnosti organizirati preglede iz popisa iz Priloga ovoga Ugovora u iznosu od 160,00 eura jer ne može pribaviti odgovarajuću ponudu zdravstvene ustanove, sistematske preglede može organizirati i u višem iznosu za sistematske preglede iz Popisa, sukladno osiguranim sredstvima za tu namjenu.

Članak 55.

Tumačenje broj 1/55 od 5. srpnja 2024.

Jubilarna nagrada je jedno od materijalnih prava koje službenik i namještenik stječe s osnova neprekidne službe odnosno rada, što podrazumijeva status državnog službenika odnosno namještenika u pojedinoj državnoj službi, a isto se odnosi i na državne dužnosnike koji obnašaju dužnost u državnoj službi.

Tumačenje broj 2/55 od 11. rujna 2024.

Ukoliko državni službenik i namještenik ostvaruje pravo na isplatu jubilarne nagrade sukladno Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike, jubilarnu nagradu isplaćuje državno tijelo u kojem je državni službenik odnosno namještenik u tom trenutku raspoređen.

Tumačenje broj 3/55 od 25. listopada 2024.

Vrijeme mirovanja prava se ne računa u radni staž za jubilarnu nagradu, ali ne predstavlja prekid neprekidnog staža, nego se po završetku mirovanja prava staž nastavlja pribrajati ranijem stažu koji je postojao do mirovanja prava.

Članak 56.

Tumačenje broj 1/56 od 29. studenog 2024.

Dar u prigodi dana sv. Nikole ostvaruje državni službenik ili namještenik koji je biološki roditelj djeteta, a isto tako i državni službenik ili namještenik koji je dijete posvojio, čime bi sukladno Obiteljskom zakonu između posvojitelja i njegovih srodnika s jedne strane i posvojenika i njegovih potomaka s druge strane nastao odnos srodstva i sva prava i dužnosti koja iz toga proizlaze, što se dokazuje izvodom iz Matice rođenih djeteta. Slijedom navedenog, službenik koji je udomio dijete ne ostvaruje pravo na dar u prigodi dana sv. Nikole.

Tumačenje broj 2/56 od 6. studenog 2025.

Sukladno članku 218. i članku 219. stavku 1. Obiteljskog zakona, skrbništvo je oblik zaštite djeteta bez roditeljske skrbi, osobe lišene poslovne sposobnosti i osobe koja nije iz drugih razloga u mogućnosti štititi svoja prava i interese, dok se djetetu šticeniku skrbništvom nadomješta roditeljska skrb.

S obzirom da se skrbništvom nadomješta roditeljska skrb, pravo na dar u prigodi dana sv. Nikole iz članka 56. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike ostvaruje i državni službenik i namještenik koji je skrbnik djeteta do navršene 15 godina i djeteta koje je navršilo 15 godina u tekućoj godini u kojoj se isplaćuje dar.

Članak 74.

Tumačenje broj 1/74 od 6. studenog 2025.

Iz članka 74. stavka 2. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike jasno proizlazi da povjerljivi savjetnik mora biti državni službenik koji je zaposlen u državnom tijelu. Ova odredba je jasna i nedvosmislena i ne ostavlja prostor za tumačenje da bi povjerljivi savjetnik mogao biti vanjska osoba.

Sintagma „ovlaštena osoba od poslodavca“ iz članka 74. stavka 1. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike znači osoba koju je poslodavac odnosno čelnik državnog tijela ovlastio za obavljanje funkcije povjerljivog savjetnika, ali ta osoba mora biti državni službenik zaposlen u državnom tijelu.

Članak 84.

Tumačenje broj 1/84 od 6. studenog 2025.

Sindikalni povjerenik u državnom tijelu koje zapošljava 10 članova sindikata ima pravo na 30 plaćenih radnih sati godišnje (10 članova x 3 sata) za obavljanje sindikalnih aktivnosti.

Pod sindikalnim aktivnostima iz članka 84. st. 1. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike podrazumijevaju se sve aktivnosti koje sindikalni povjerenik obavlja u okviru svoje sindikalne funkcije, uključujući:

- sudjelovanje na sindikalnim sastancima, seminarima, edukacijama, kongresima i konferencijama,
- zastupanje članova sindikata i komunikacija s poslodavcem,
- priprema i dostavljanje prijedloga, zahtjeva i pritužbi,
- informiranje članova o sindikalnim pitanjima i
- ostale aktivnosti koje proizlaze iz sindikalnog djelovanja u skladu s propisima i Kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike.

Sindikalni povjerenik je dužan pravovremeno obavijestiti neposredno nadređenog službenika o korištenju prava na naknadu plaće za sindikalne aktivnosti.

Tumačenje broj 2/84 od 27. veljače 2026.

Broj sindikalnih povjerenika koji mogu ostvariti pravo na naknadu plaće za puno radno vrijeme utvrđuje se za sindikate potpisnike na temelju ukupnog broja članova sindikata u državnoj službi, a ne u pojedinom državnom tijelu.

Članak 88.

Tumačenje broj 1/88 od 29. studenog 2024.

Prema članku 88. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, obveza obavješćivanja sindikata odnosi se isključivo na sindikate koji imaju najmanje pet članova u državnom tijelu na razini kojeg se donosi odluka o važnim gospodarskim i socijalnim pravima i interesima službenika i namještenika.

Ukoliko u državnom tijelu ne djeluje nijedan sindikat, potrebno je obavijestiti sindikate potpisnike.

Članak 94.

Tumačenje broj 1/94 od 29. studenog 2024.

Iz odredbe članka 94. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike jasno proizlazi da se odredbe Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, u vezi prava i obveza sindikalnih povjerenika i sindikata, primjenjuju isključivo na sindikate koji su potpisnici tog Ugovora i njegovih izmjena ili dopuna, pa tako i odredbe članka 84. tog Ugovora, a na odgovarajući se način primjenjuju i na sindikate i povjerenike sindikata državne službe, ako u državnom tijelu ne djeluje sindikat potpisnik.

Članak 107.

Tumačenje broj 1/107 od 23. siječnja 2024.

Odredba članka 107. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike odnosi se na materijalno pravo koje sindikat javnih službi ugovori povoljnije od ugovorenih za državne službenike i namještenike.